

IV.

(Obavijesti)

OBAVIJESTI INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

VIJEĆE

Zaključci Vijeća o strateškom pristupu EU-a međunarodnim kulturnim odnosima i okviru za djelovanje

(2019/C 192/04)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

NA TEMELJU:

1. Konvencije Unesca o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja iz 2005. ⁽¹⁾;
2. Zaključaka Vijeća od 23. svibnja 2017. o strateškom pristupu EU-a međunarodnim kulturnim odnosima ⁽²⁾;
3. Novog europskog konsenzusa o razvoju: „Naš svijet, naše dostojanstvo, naša budućnost” od 7. lipnja 2017. ⁽³⁾;
4. Zaključaka Vijeća od 23. svibnja 2018. o potrebi za stavljanjem kulturne baštine u prvi plan u svim politikama u EU-u ⁽⁴⁾;
5. Zaključaka Vijeća od 27. studenoga 2018. o planu rada za kulturu za razdoblje 2019.–2022. ⁽⁵⁾;

POZDRAVLJAJUĆI:

6. zajedničku komunikaciju Europske komisije i Visokog predstavnika naslovljenu „Ususret strategiji EU-a za međunarodne kulturne odnose” iz 2016.;
7. komunikaciju Komisije „Nova europska agenda za kulturu” iz 2018.;

PRIMAJUĆI NA ZNANJE

8. Izvješće o trenutačnom stanju partnerstva između klastera Nacionalnih instituta za kulturu EU-a (EUNIC) i delegacija EU-a iz srpnja 2018. i njegove preporuke ⁽⁶⁾;
9. pokretanje projekta „Europske kuće kulture”, čiji je cilj ispitivanje i provedba inovativnih modela suradnje između europskih aktera i lokalnih dionika u zemljama koje nisu članice EU-a ⁽⁷⁾;

POTVRĐUJUĆI DA:

10. vanjska politika Europske unije temelji se na razvoju uzajamne političke solidarnosti među državama članicama, utvrđivanju pitanja od općeg interesa i ostvarenju sve većeg stupnja konvergencije djelovanja država članica;

⁽¹⁾ <https://en.unesco.org/creativity/convention>

⁽²⁾ SL C 189, 15.6.2017., str. 38.

⁽³⁾ SL C 210, 30.6.2017., str. 1.

⁽⁴⁾ SL C 196, 8.6.2018., str. 20.

⁽⁵⁾ SL C 460, 21.12.2018., str. 12.

⁽⁶⁾ <https://www.eunicglobal.eu/news/report-on-the-current-state-of-the-partnership-between-eunic-clusters-and-eu-delegations>

⁽⁷⁾ <https://www.eunicglobal.eu/european-houses-of-culture>

11. djelovanje Unije u području kulture temelji se na nadležnosti EU-a za provedbu mjera s ciljem podupiranja, koordiniranja ili dopunjavanja mjera država članica;
12. kulturna raznolikost i međukulturni dijalog sastavan su dio vrijednosti Europske unije i imaju važnu ulogu u promicanju ljudskih prava, umjetničke slobode, poštovanja i tolerancije prema drugima, uzajamnog razumijevanja, sprečavanja sukoba, pomirenja i borbe protiv terorizma te doprinose demokratizaciji, dobrom upravljanju i miroljubivijim društvima;
13. budući da je kultura prije svega vrijednost sama po sebi, ona ima pozitivne društveno-gospodarske učinke, poboljšava kvalitetu života te se sve više prepoznaje njezina pozitivna uloga u vanjskim odnosima;

S CILJEM:

14. jačanja učinkovitosti i utjecaja vanjske politike EU-a uključivanjem međunarodnih kulturnih odnosa u niz njegovih instrumenata vanjske politike, posebno s dugoročnom perspektivom;
15. poboljšanja usklađenosti stajališta i djelovanja EU-a na multilateralnoj razini kako bi se povećala učinkovitost EU-a kao kohezivne snage u međunarodnim odnosima, među ostalim uklanjanjem prepreka kako bi svi relevantni dionici učinkovito funkcionirali;
16. poticanja uzajamnog učenja, međukulturnog razumijevanja i povjerenja između EU-a i njegovih partnera u vanjskim odnosima, uz istodobno osnaživanje lokalnih kulturnih sektora kao pokretača uključivog i održivog razvoja, kao i društvenog i kulturnog napretka, te uz poticanje kulturne raznolikosti, inovacija i otpornosti gospodarstva;
17. uzajamnog jačanja vanjskih dimenzija kulturnih politika, programa i projekata, kao i kulturne i kreativne dimenzije međunarodnih odnosa EU-a i njegovih država članica jačanjem međusektorske suradnje između i u okviru institucija EU-a i država članica;
18. traženja sinergija i komplementarnosti među aktivnostima koje EU i njegove države članice poduzimaju u trećim zemljama, uključujući njihova diplomatska i konzularna predstavništva i mrežu EUNIC;

UZIMAJUĆI U OBZIR:

19. odgovarajuća područja nadležnosti država članica, Komisije i ESVD-a, kao i načela supsidijarnosti i komplementarnosti;

POŠTUJUĆI:

20. kulturnu raznolikost, umjetničku slobodu i neovisnost kulturnog sektora;

PREPOZNAJUĆI POTREBU ZA:

21. međusektorskim pristupom kulturi kojim su obuhvaćeni kulturna i kreativna industrija, umjetnost, znanost, obrazovanje, turizam i kulturna baština itd.;
22. nastavkom borbe protiv nezakonite trgovine kulturnim dobrima;
23. uključivošću: trebalo bi poticati i olakšavati angažman država članica u trećim zemljama, među ostalim i ondje gdje nemaju diplomatska ni konzularna predstavništva;
24. novim duhom dijaloga, uzajamnog razumijevanja i učenja, što podrazumijeva suradnju s lokalnim dionicima i civilnim društvom na svim razinama (planiranje, osmišljavanje, provedba) te na ravnopravan način, s ciljem pristupa odozdo prema gore i interpersonalnog pristupa, lokalnog osnaživanja, sudjelovanja i zajedničkog stvaranja;
25. decentraliziranim pristupom, za koji su potrebne politike i projekti prilagođeni lokalnom kontekstu, potrebama i težnjama;
26. objašnjavanjem i podizanjem svijesti, među ostalim o odgovarajućim ulogama i uzajamnim očekivanjima institucija i država članica EU-a, zajedno s njihovim diplomatskim i konzularnim predstavništvima, kulturnim institutima i mrežama kao što je EUNIC, kao i drugim dionicima;
27. fleksibilnošću pri osmišljavanju financijskih i administrativnih alata radi potpore i malim i srednjim projektima te usklađivanja s lokalnim kapacitetima;

STOGA USPOSTAVLJA SLJEDEĆI OKVIR ZA DJELOVANJE POZIVAJUĆI DRŽAVE ČLANICE DA:

28. pojačaju, prema potrebi, suradnju između relevantnih ministarstava, posebno ministarstava kulture i vanjskih poslova;
29. prema potrebi, dodatno razviju postojeće mreže za razvoj znanja i kompetencija te potiču razmjene između akademske zajednice i stručnjaka u području međunarodnih kulturnih odnosa;
30. kada obnašaju dužnost predsjedanja Vijećem EU-a, iskoriste neslužbene sastanke viših dužnosnika u ministarstvima kulture i viših dužnosnika za kulturu u ministarstvima vanjskih poslova kako bi analizirale i pratile provedbu tog strateškog pristupa, uz sastanke Vijeća i njegovih odgovarajućih geografskih i tematskih pripremnih tijela, koji ostaju glavno nadležno tijelo za političke smjernice, oblikovanje odluka i donošenje odluka;
31. jačaju svoje sudjelovanje u pripremi, provedbi, nadzoru i ocjeni zajedničkih lokalnih kulturnih strategija i projekata u trećim zemljama. EUNIC i suradnja diplomatskih i konzularnih predstavništava mogli bi doprinijeti ostvarivanju tog cilja;

POZIVAJUĆI KOMISIJU I VISOKOG PREDSTAVNIKA UNIJE ZA VANJSKE POSLOVE I SIGURNOSNU POLITIKU DA:

32. integriraju načela i ciljeve tog strateškog pristupa i pojačaju suradnju s relevantnim tijelima Vijeća u osmišljavanju i provedbi sadašnjih i budućih tematskih i geografskih okvira, na primjer u kontekstu proširenja, razvoja i zemalja obuhvaćenih europskom politikom susjedstva (EPS) ili strateških partnera;
33. osiguraju odgovarajuće stručno znanje u području kulturnih odnosa;
34. odrede „kontaktne točke za kulturu” i osiguraju odgovarajuće kapacitete za kulturu u delegacijama EU-a;
35. uspostave jedinstvenu internetsku kontaktnu točku s pristupom informacijama o politikama, programima i djelovanjima EU-a koje su Komisija i ESVD poduzeli u pogledu međunarodnih kulturnih odnosa;
36. uključe aspekt međunarodnih kulturnih odnosa, prema potrebi, u redovito izvješćivanje o djelovanjima i programima u području vanjske politike, među ostalim u kontekstu Globalne strategije;

POZIVAJUĆI DRŽAVE ČLANICE, KOMISIJU I VISOKOG PREDSTAVNIKA UNIJE ZA VANJSKE POSLOVE I SIGURNOSNU POLITIKU DA U OKVIRIMA SVOJIH NADLEŽNOSTI I UZ POŠTOVANJE NAČELA SUPSIDIJARNOSTI I KOMPLEMENTARNOSTI:

37. pojačaju suradnju, sinergije i strateško vodstvo u vezi s najboljim načinom za promicanje međunarodnih kulturnih odnosa, posebno putem redovitog sudjelovanja Vijeća i njegovih relevantnih pripremnih tijela i posebnih stručnih skupina;
38. dodatno pojačaju ulogu kulture u politikama i programima unutar okvira vanjskih odnosa, među ostalim u okviru ZVSP-a;
39. promiču suradnju u skladu s ciljevima tog strateškog pristupa s trećim zemljama i relevantnim međunarodnim organizacijama, posebno Unescom i Vijećem Europe;
40. povećaju napore na postizanju zajedničkih stajališta EU-a u okviru multilateralnih foruma i mreža i, prema potrebi, imaju jedinstven nastup u pogledu pitanja koja utječu na međunarodne kulturne odnose;
41. podupiru napore na jačanju uloge kulture kao horizontalnog pokretača za ciljeve održivog razvoja;
42. putem odgovarajućih institucijskih i pravnih okvira i mjera za potporu olakšavaju mobilnost umjetnika i stručnjaka iz područja kulture između EU-a i trećih zemalja;
43. razviju partnerstva s međunarodnim organizacijama i institucijama koje promiču ulogu kulture i kulturne baštine u osiguravanju mira na područjima trenutačno ili donedavna zahvaćenima sukobom;

44. poseban naglasak stave na provedbu zajedničkih projekata i zajedničkih djelovanja u trećim zemljama na temelju zajedničke strateške vizije koju na lokalnoj razini razvijaju države članice, njihova diplomatska i konzularna predstavništva, njihovi instituti za kulturu, EUNIC, delegacije EU-a i lokalni dionici; u tu svrhu trebalo bi izraditi odgovarajuće okvire i instrumente;
 45. bolje iskorištavaju postojeće forume, mehanizme, mreže i baze podataka za dijeljenje informacija i razmjenu primjera dobre prakse, uključujući Platformu za kulturnu diplomaciju.
-

PRILOG

Glavni politički referentni dokumenti

- Haška konvencija o zaštiti kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba iz 1954.;
 - Konvencija Unesca o mjerama zabrane i sprječavanja nezakonitog uvoza, izvoza i prijenosa vlasništva kulturnih dobara iz 1970.;
 - Konvencija Unesca o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine iz 1972.;
 - Konvencija Unesca o zaštiti nematerijalne kulturne baštine iz 2003.;
 - Konvencija Unesca o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja iz 2005.;
 - Program održivog razvoja do 2030. Ujedinjenih naroda iz 2015.;
 - konvencije Vijeća Europe o kulturi, arhitektonskom blagu, arheološkoj baštini, vrijednosti kulturne baštine za društvo i krajoliku;
 - Zaključci Vijeća od 20. studenoga 2008. o promicanju kulturne raznolikosti i međukulturnog dijaloga u vanjskim poslovima Unije i njezinih država članica;
 - Zaključci Vijeća od 24. studenoga 2015. o kulturi u vanjskim odnosima EU-a s težištem na kulturi u razvojnoj suradnji;
 - Zaključci Vijeća od 17. listopada 2016. o globalnoj strategiji Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku.
-